

MINISTERSTWO
INWESTYCJI
I ROZWOJU

Uwarunkowania i wyzwania dla polityki rozwoju województwa śląskiego – perspektywa MiIR

Tomasz Kot

Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii Rozwoju
Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

Wyzwania rozwojowe dla Unii Europejskiej i Państw Członkowskich do 2030 roku

Rynek pracy

wzrasta konkurencja nie tylko o pracowników, ale także – przedsiębiorców i innowatorów jutra.

Technologia

dotychczasowe motory wzrostu i konkurencyjności wyczerpują się.
Europejski przemysł samochodowy poddany jest konkurencji ze strony firm technologicznych (np. Google, Facebook czy Tencent).

Energia

unijna polityka klimatyczna stanowi wyzwanie dla Państw Członkowskich opierających energetykę na nieodnawialnych i emisyjnych źródłach energii.

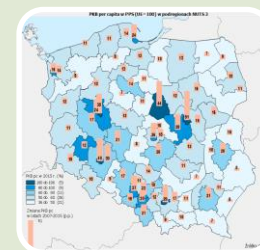
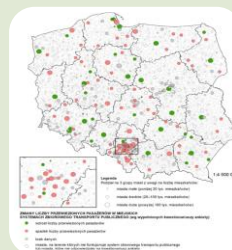
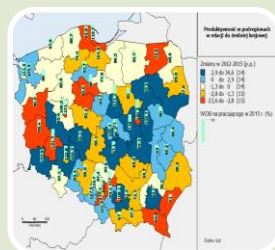
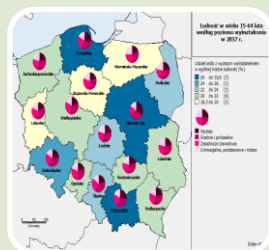
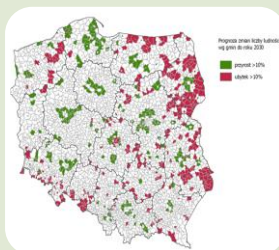

Demografia

źródło przemian wzorców konsumpcji na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym.

Wyzwania rozwojowe kraju i regionów do 2030 roku

Wyzwanie 1
Łagodzenie niekorzystnych skutków procesów demograficznych

Wyzwanie 2
Rozwijanie i wykorzystanie dostępnego kapitału ludzkiego i społecznego

Wyzwanie 3
Wzrost produktywności i innowacyjności regionalnych gospodarek

Wyzwanie 4
Rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach

Wyzwanie 5
Zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem (w tym finansowania działań rozwojowych) oraz współpracy między samorządami terytorialnymi i między sektorami

Wyzwanie 6
Przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym i przestrzennej koncentracji problemów rozwojowych oraz niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych

Wyzwania rozwojowe województwa śląskiego

Bardzo wysoki odpływ migracyjny ludności i wynikające z tego zagrożenie procesami depopulacji (zwłaszcza w miastach takich jak Bytom, Zabrze, Świętochłowice czy Siemianowice Śląskie)

Bardzo duże zanieczyszczenie środowiska i największe w skali kraju zanieczyszczenie powietrza (zwłaszcza w gminach takich jak Żywiec, Rybnik, Pszczyna, Godów, Wodzisław Śląski, Bielsko-Biała, Sosnowiec, Knurów, Zabrze, Gliwice, Dąbrowa Górnicza, Myszków, Katowice)

Duża liczba terenów wymagających działań w zakresie rekultywacji bądź przywrócenia lub zmiany funkcji

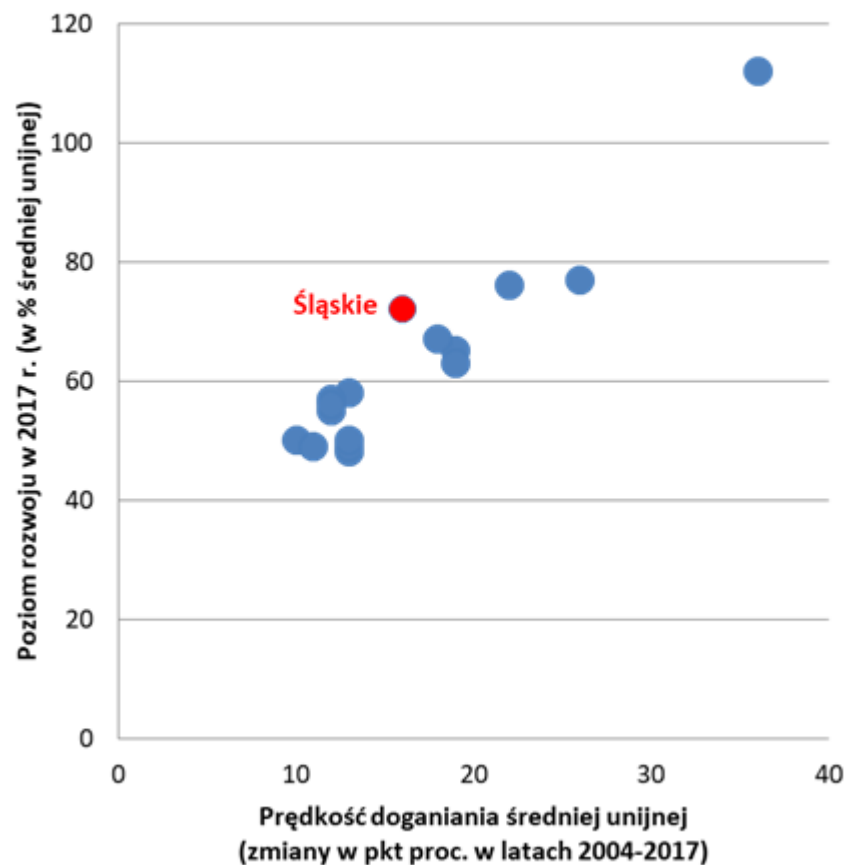

Stopniowa utrata dotychczasowej pozycji konkurencyjnej województwa śląskiego

Wyzwania rozwojowe woj. śląskiego - gospodarka

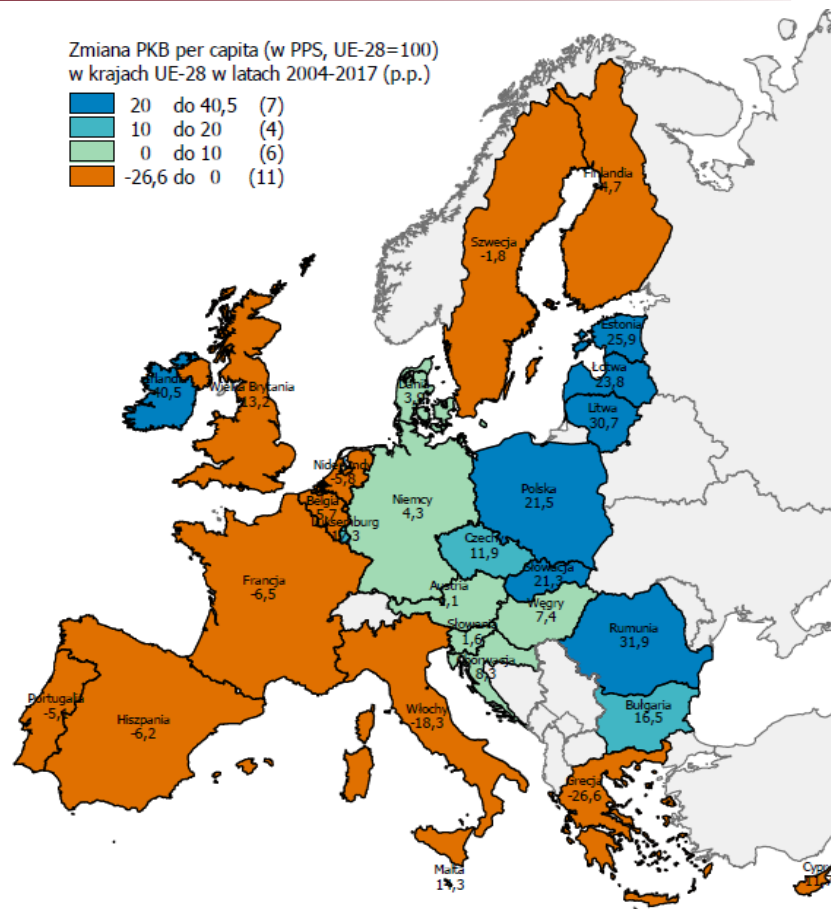
- **Wyzwania gospodarcze**
 - Zwiększenie szybkości doganiania regionów wysoko rozwiniętych (w latach 2004-2017 poziom rozwoju województwa śląskiego zwiększył się z 56% do 72% średniej unijnej, tj. o 16 pkt proc.; w tym czasie wśród polskich regionów szybciej rozwijały się województwa: mazowieckie o 36 pkt proc., dolnośląskie o 26 pkt proc., wielkopolskie o 22 pkt proc., łódzkie, małopolskie po 19 pkt proc. oraz pomorskie o 18 pkt proc.
 - Przekształcenie gospodarki regionu w gospodarkę opartą na wiedzy
 - Wyzwolenie potencjału regionu w zakresie B+R+I, w tym współpracy przedsiębiorstw i świata nauki
 - Zwiększanie zasobów wykwalifikowanej siły roboczej i rozwój kapitału ludzkiego

Poziom rozwoju i prędkość konwergencji
Województwa Śląskiego na tle innych
Województw latach 2004-2017

Wyzwania rozwojowe woj. śląskiego - konwergencja

- **Dynamicznie rozwijało się ono w okresie 2007-2012** (wzrost z 54% średniej UE do 71% w 2012 r.). W tym czasie tylko 3 województwa rozwijały się szybciej (mazowieckie, dolnośląskie i wielkopolskie)
- **W latach 2013-2016 wewnętrzne nierównowagi stały się bardziej widoczne** (infrastruktura, demografia, jakość życia), a sam proces konwergencji wyraźnie się zatrzymał
- **W 2017 r. woj. śląskie osiągnęło poziom ok. 72% średniej unijnej**
- W efekcie z końcem obecnej perspektywy finansowej możliwe jest, że województwo śląskie osiągnie poziom **zbliżony do 75% średniej unijnej** (tj. podobnie jak Polska)

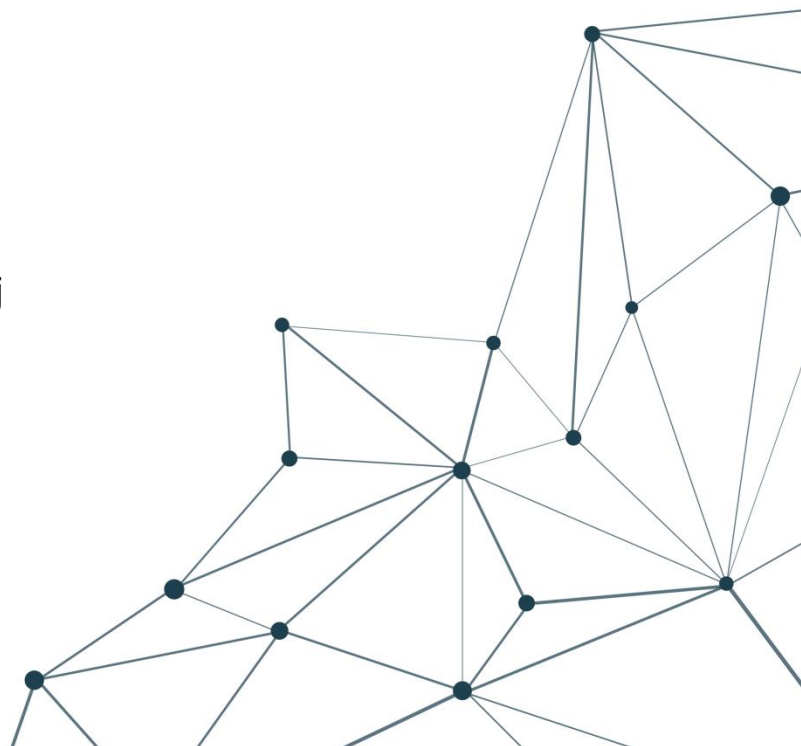
Wyzwania rozwojowe woj. śląskiego - demografia

- **Wyzwania demograficzne**

- starzenie się ludności (według szacunków GUS w województwie śląskim do 2030 r. należy się spodziewać zwiększenia liczby osób w wieku poprodukcyjnym z 21% do 24%)
- zmniejszenie liczby ludności, w tym w wieku produkcyjnym (według szacunków GUS w województwie śląskim do 2030 r. należy się spodziewać zmniejszenia liczby osób w tej grupie o ok. 230 tys., tj. o ok. 8%)

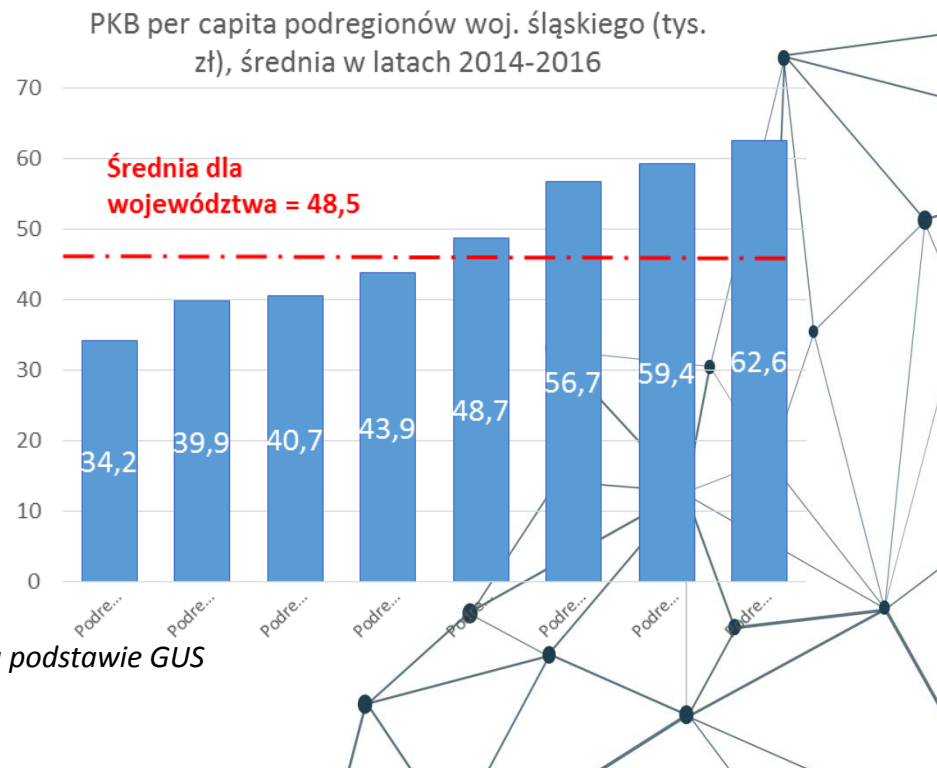
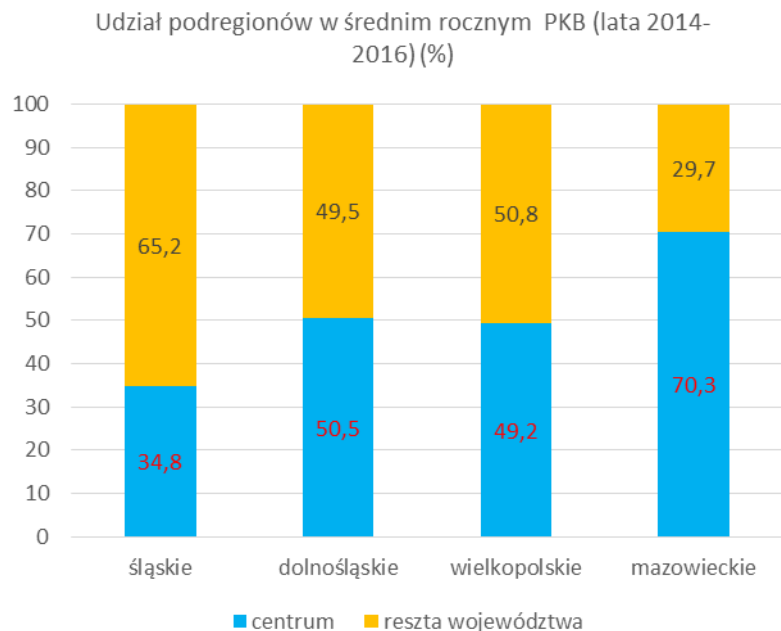
- **Pozostałe wyzwania**

- konieczność walki z wykluczeniem społecznym
- konieczność poprawy klimatu i polityki środowiskowej

Dobre podstawy dla przyśpieszenia zrównoważonego wzrostu woj. śląskiego

- Województwo śląskie jest średnio zróżnicowane wewnętrznie. Posiada jednak kilka „motorów” wzrostu w przeciwieństwie do najszybciej rozwijających się województw.

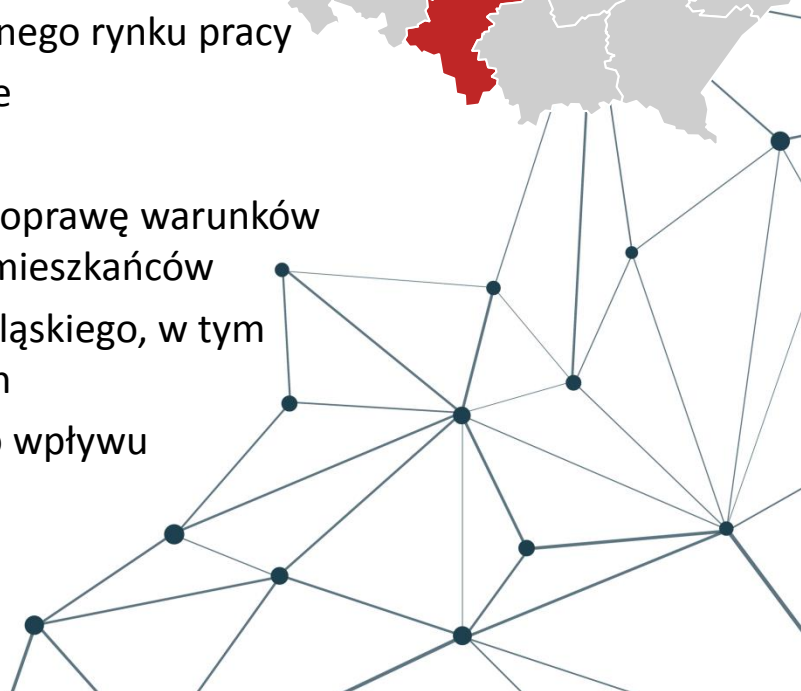
Źródło: DSR MIiR na podstawie GUS

Województwo śląskie w KSRR 2030

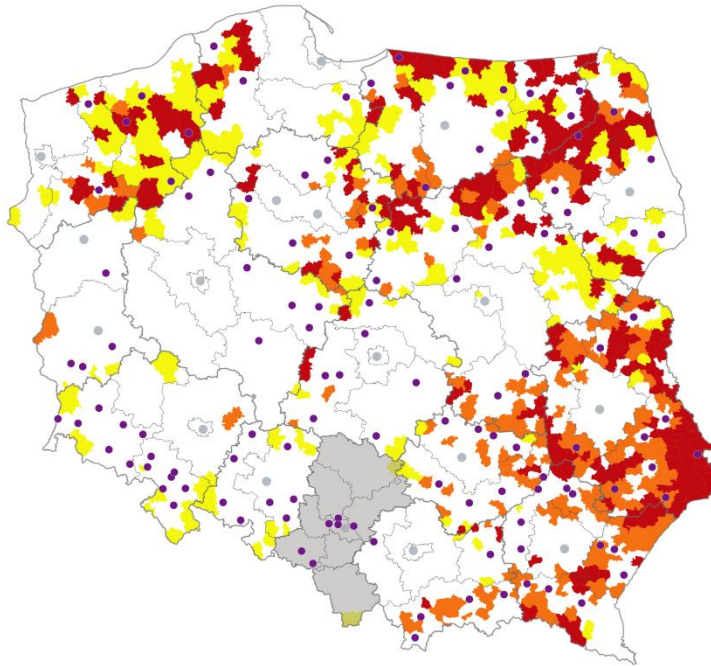
W KSRR 2030 województwo śląskie zidentyfikowano jako jeden z obszarów strategicznej interwencji. Ponadto w ramach Celu 1 województwu śląskiemu zostało dedykowane działanie 1.3 *Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska*.

Wskazane w ramach tego działania przedsięwzięcia odnoszą się w szczególności do następujących kwestii:

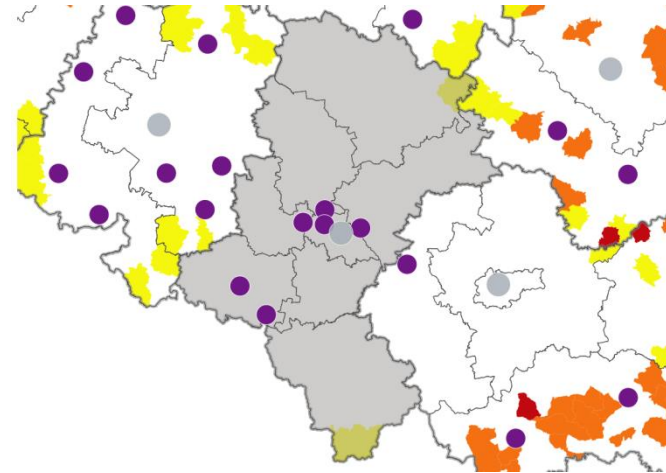
- Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki regionalnej
- Dostosowanie kwalifikacji zasobów ludzkich do regionalnego rynku pracy
- Zwiększenie poziomu inwestycji rozwojowych w regionie
- Rozwój i modernizację infrastruktury transportowej
- Odtworzenie zasobów technicznych, wpływających na poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej i poziomu życia mieszkańców
- Poprawę warunków rozwojowych miast województwa śląskiego, w tym przeciwdziałanie zjawiskom depopulacyjnym w miastach
- Przeciwdziałanie skutkom i ograniczeniom negatywnego wpływu eksploatacji górniczej na środowisko

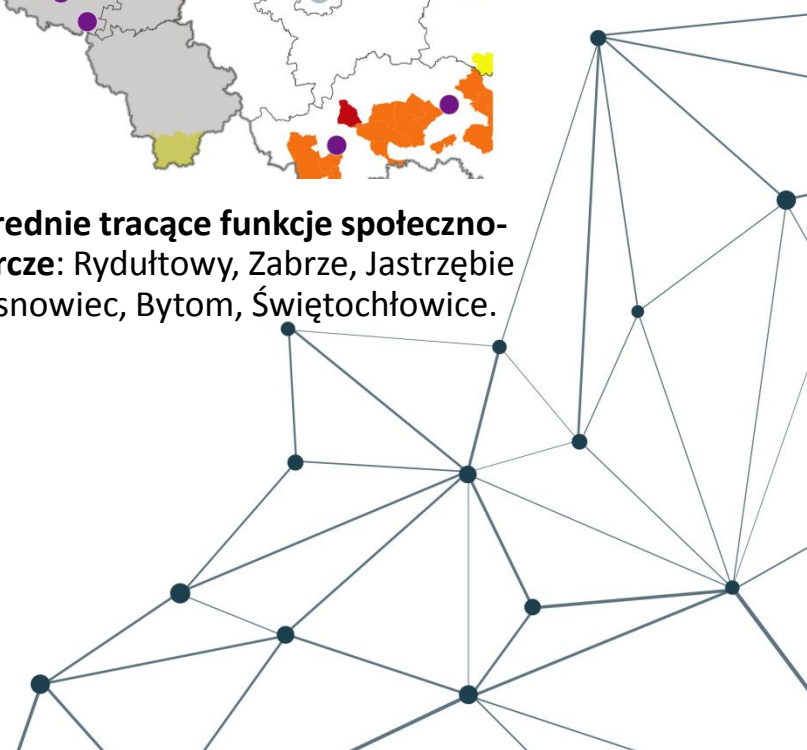
Obszary strategicznej interwencji w województwie śląskim

Województwo śląskie

Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze: Rydułtowy, Zabrze, Jastrzębie Zdrój, Sosnowiec, Bytom, Świętochłowice.

Środki finansowe z polityki spójności po 2020 r. – propozycja KE

- Całkowita alokacja dla Polski na lata 2021-2027 ma wynieść 64,4 mld euro (przed transferami) - realny spadek o ponad 23% w stosunku do obecnej perspektywy.
- Kwota ta zostanie pomniejszona o obowiązkowe transfery w wysokości ok. 3 mld euro na rzecz instrumentów i programów wdrażanych przez KE (w tym CEF) oraz na pomoc techniczną z inicjatywy KE.

- Alokacja w układzie funduszy

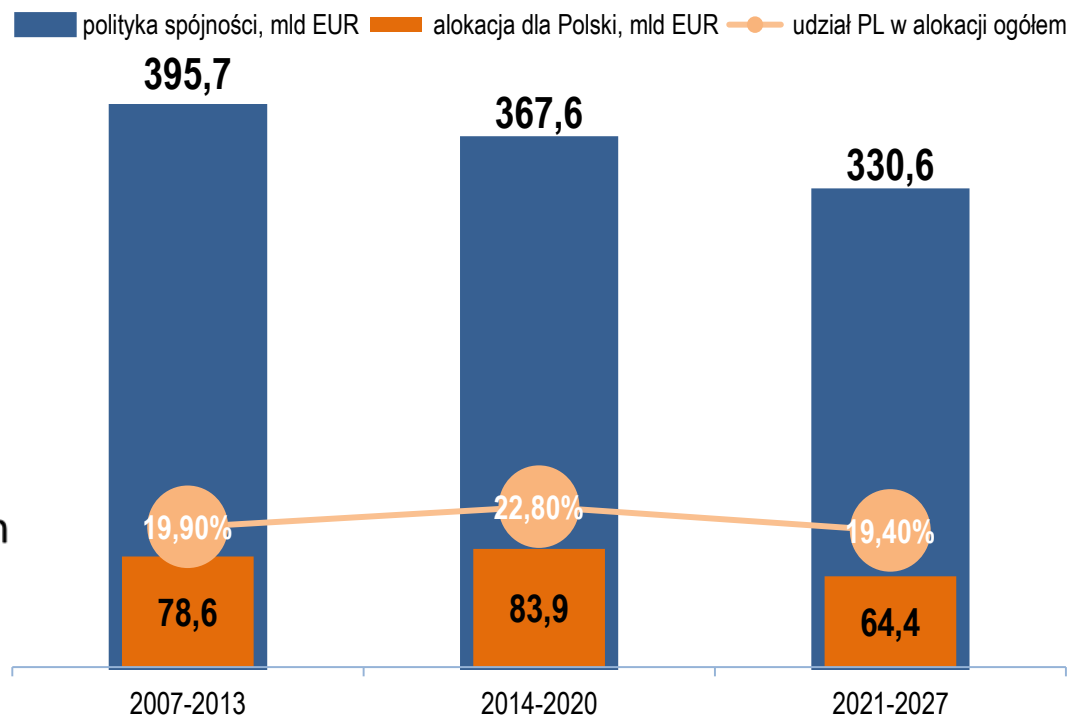

■ EFRR (40 113 mln EUR)

■ ESF+ (12 659 mln EUR)

■ Fundusz Spójności (8 146 mln EUR)

Udział alokacji dla Polski w budżecie polityki spójności UE

Uwarunkowania dla regionu wynikające z projektu pakietu rozporządzeń dla PS 2021-2027

- ➔ Mniejsza koperta krajowa oznacza mniejszą kopertę dla regionów
- ➔ Województwo śląskie pozostanie w kategorii regionów najbiedniejszych
- ➔ Gorsze warunki finansowania projektów - dofinansowanie unijne projektów do 70% (spadek o 15 p.p.), niższe zaliczki i zagrożenie powrotu do zasady n+2. Propozycja PE – 85%
- ➔ Silniejsza warunkowość w dostępie do środków (warunki horyzontalne i tematyczne)
- ➔ Węższy zakres wsparcia funduszy (m.in. w zakresie finansowania infrastruktury gazowej, taboru kolejowego, infrastruktury lotnisk, wsparcia dla dużych przedsiębiorstw)
- ➔ Koncentracja tematyczna na dwóch celach: Europa inteligentna i Europa niskoemisyjna (brak przesądzenia czy poziomy koncentracji 35% dla Celu 1 i 30% dla Celu 2 będą dotyczyły poziomu krajowego czy regionalnego)
- ➔ Relatywnie mniej środków na projekty z zakresu infrastruktury podstawowej, a więcej na wsparcie innowacji, rozwój technologii cyfrowych, budowę gospodarki o obiegu zamkniętym, gospodarkę niskoemisyjną, włączenie społeczne
- ➔ Konieczność rozpoczęcia programowania (przygotowanie założeń do RPO)
- ➔ Możliwe re-programowanie w 2025 r. dla 50% alokacji z lat 2026-2027

Dziękuję za uwagę

MINISTERSTWO
INWESTYCJI
I ROZWOJU

ODPOWIEDZIALNY
ROZWÓJ
STRATEGIA

Fundusze
Europejskie

